

Besluit Verlenen ontheffing

Vivare
De heer E. van der Linden
Postbus 5265
6802 EG Arnhem

Datum
12 oktober 2021

Zaaknummer
2021-006391

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 14

Locatie
Vredenburgstraat

Gemeente
Westervoort

Activiteit
Sloop en nieuwbouw

Beste meneer Van der Linden,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en de locaties van de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Besluit

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit definitieve besluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen bezwaar maken tegen het besluit.

Datum

12 oktober 2021

Zaaknummer

2021-006391

Blad

2 van 14

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03457158, 03457340, 03457380

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief.

U kunt uw bezwaarschrift ook elektronisch indienen op het portaal Rechtsbescherming. Hiervoor gebruikt u DigiD, eHerkenning of eIDAS.

Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaren en bij het Provincieloket 026 359 99 99.

Als u een bezwaarschrift indient, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied en mitigerende maatregelen

Datum

12 oktober 2021

Zaaknummer

2021-006391

Blad

3 van 14

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Vivare, Postbus 5265, 6802 EG Arnhem hierna te noemen de aanvrager, van 3 mei 2021 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 3 mei 2021 ontvingen wij een aanvraag van Vivare voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project en de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Er is aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn. De initiatiefnemer vraagt geen vergunning aan.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum
12 oktober 2021

Zaaknummer
2021-006391

Blad
4 van 14

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5, en 3.8 lid 1 en lid 5, van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Vivare, Postbus 5265, 6802 EG Arnhem;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de Vredenburgstraat 43 tot en met 53 te Westervoort in het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2025 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-006391.

Datum

12 oktober 2021

Zaaknummer

2021-006391

Blad

5 van 14

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-006391.
9. Voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-006391.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus en de gewone dwergvleermuis.
11. Voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-006391. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2021-006391.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 en die zijn opgenomen in bijlage 2 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Het nest van de huismus dient voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden.
17. De te slopen woningen dienen minimaal 1 week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 1 november en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli). Indien er in de winterperiode aan woningen gewerkt moet worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.
18. Bij sloop kan er voor het ongeschikt maken voor gekozen worden om handmatig dakbedekking, daklijsten, muurplaten, dakbeschot en raam- en deurkozijnen te verwijderen, zodat de spouwruimte aan de bovenkant volledig open is. Hierbij dient een deskundige op het gebied van vleermuizen aanwezig te zijn. Eventueel kan aanvullend het gebouw sterk aangelicht worden met bouwlampen.
19. Indien gekozen wordt voor het ongeschikt maken doormiddel van exclusion-flaps, mogen er geen expanderende vulmiddelen (purschuim) gebruikt worden, als achter de openingen nog vleermuizen of andere dieren kunnen zitten. Wanneer bestaande toegangsmogelijkheden worden dichtgezet, dient altijd binnen de twee meter een ontsnappingsmogelijkheid door middel van een exclusion-flap te worden gecreëerd. Dit geldt voor alle potentiële toegangsoeningen, niet alleen die waarvan gebruik is aangetoond.
20. Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 1 november te worden uitgevoerd.
21. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
22. De spouwmuur van de nieuwe woningen dient ten minste 3 cm spouwruimte te hebben tussen binnen- en buitenblad.
23. De tijdelijk aangebrachte huismus- en vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke kasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn en buiten de meest kwetsbare periodes. Voor de huismus geldt de broedperiode (maart tot en met augustus) en vorstperiodes als gevoelige periodes. Voor de gewone dwergvleermuis gaat het om de kraamperiode (half mei

Datum

12 oktober 2021

Zaaknummer

2021-006391

Blad

7 van 14

tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Westervoort en betreft zes twee-onder-een-kap woningen langs de Vredenburgstraat. Het voornemen is de woningen te slopen waardoor de mogelijkheid ontstaat om nieuwe woningen te bouwen. Door de sloop en vervolgens nieuwbouw, is het mogelijk hoogwaardig geïsoleerde woningen en een efficiëntere verdeling van het gebied te realiseren. De start van de werkzaamheden staat gepland vanaf januari 2022.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 2 op pagina 8 tot en met 10 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Nader onderzoek Wet natuurbescherming Westervoort, Ariënsstraat, De Heege, Dr. Schaepmanstraat, Klapstraat, Knibbelwart, Kreytierstraat, Lange Maat, Mosterdhof, Rijndijk, 't Slag, 't Rietlandt, Tiggelland, Vaalmanstraat, Waemelslant, Vredenburgstraat' (Loo Plan, 2018). Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFP/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar vogels en vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2018 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en kennisdocumenten van BIJ12.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- één nest van de huismus;
- één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de sloopwerkzaamheden worden:

- één nest van de huismus beschadigd en vernield;
- één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield en vleermuizen verstoord.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Er worden geen preventieve maatregelen voorgesteld.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus en de gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 3 op pagina 9 tot en met 14 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan en ecologisch werkprotocol 6 woningen aan de Vredenburgstraat in Westervoort' (Voerman, 2021).

Datum

12 oktober 2021

Zaaknummer

2021-006391

Blad

9 van 14

De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing. In figuur 1 van bijlage 2 van deze ontheffing zijn de locaties van de tijdelijke voorzieningen opgenomen.

Beoordeling*Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen*

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met enkele aanvullingen voldoende.

Indien gekozen wordt voor het ongeschikt maken doormiddel van exclusion-flaps, mogen er geen expanderende vulmiddelen (purschuim) gebruikt worden, als achter de openingen nog vleermuizen of andere dieren kunnen zitten. Wanneer bestaande toegangsmogelijkheden worden dichtgezet, dient altijd binnen de twee meter een ontsnappingsmogelijkheid door middel van een exclusion-flap te worden gecreëerd. Dit geldt voor alle potentiële toegangsopeningen, niet alleen die waarvan gebruik is aangetoond. Dit is in de ontheffing opgenomen onder voorschrift 19.

In de nieuwe situatie dient de spouwruimte ten minste 3 cm te zijn om vleermuizen de keuze te geven om aan de binnen- of de buitenmuur te verblijven, afhankelijk van de temperatuur in de spouwmuur. Dit staat in de ontheffing onder voorschrift 22.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in tabel 2 opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huismus	Ongeschikt maken buiten broedseizoen (half maart t/m augustus) en onder gunstige omstandigheden (droog, niet-vriezend en onder 6 Bft).	Plaatsen van ten minste 2 nestkasten van het type NK GZ 08. Voorwaarden: - worden 3 maanden voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden geplaatst; - worden niet verstoord door de sloop- en bouwwerkzaamheden; - worden op minimaal 3 meter hoogte boven maaiveld geplaatst. In bijlage 3 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.	Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden alle potentiële nestplaatsen ongeschikt gemaakt door voorzichtig handmatig een groot deel van de dakpannen te verwijderen. Indien dit niet mogelijk is wordt de onderste rij dakpannen verwijderd en nadat is geconstateerd dat er geen dieren meer aanwezig zijn, de ruimte afgesloten met gootdrains of borstels. Na het ongeschikt maken vindt maximaal een week voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of de vogels echt vertrokken zijn.	Op de daken van de nieuwe woningen wordt bij voorkeur geen vogelschroot geplaatst. Indien nodig wordt vogelschroot geplaatst op de vierde panlat, waardoor de dakranden volledig beschikbaar zijn voor de huismus. De foerageer- en drinkmogelijkheden voor de huismus veranderen niet tijdens en na de periode van sloop en nieuwbouw. Er blijven voldoende zandige plekken gehandhaafd, waar huismussen hun stofbaden kunnen nemen. Geen belemmerende elementen in de in- en

Datum

12 oktober 2021

Zaaknummer

2021-006391

Blad

10 van 14

				uitvliegroue zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.
Gewone dwergvleermuis	<p>Sloop uitvoeren buiten de winterperiode of ongeschikt maken in paarperiode.</p> <p>Werken buiten de kraamperiode.</p>	<p>Plaatsen van ten minste vier tijdelijke vleermuiskasten type VK WS 03 van Vivara. Voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - worden 6 maanden voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden geplaatst; - worden op minimaal 3 meter hoogte boven het maaiveld geplaatst; - bieden verschillende microklimaten. <p>In bijlage 3 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.</p>	<p>Indien mogelijk wordt er voor het ongeschikt maken voor gekozen worden om handmatig dakbedekking, daklijsten, muurplaten, dakbeschot en raam- en deurkozijnen te verwijderen, zodat de spouwruijnte aan de bovenkant volledig open is. Hierbij dient een deskundige op het gebied van vleermuizen aanwezig te zijn. Eventueel kan aanvullend het gebouw sterk aangelicht worden met bouwlampen</p> <p>Indien gekozen wordt voor het ongeschikt maken doormiddel van exclusion-flaps , mogen er geen expanderende vulmiddelen (purschuim) gebruikt worden, als achter de openingen nog vleermuizen of andere dieren kunnen zitten. Wanneer bestaande toegangsmogelijkheden worden dichtgezet, dient altijd binnen de twee meter een ontsnappingsmogelijkheid door middel van een exclusion-flap te worden gecreëerd. Dit geldt voor alle potentiële toegangsopeningen, niet alleen die waarvan gebruik is aangetoond.</p> <p>De te slopen woningen dienen minimaal 1 week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 1 november en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli).</p> <p>Indien er in de winterperiode aan woningen gewerkt moet</p>	<p>De spouwmuren van de nieuwbouwwoningen komen beschikbaar voor de gewone dwergvleermuis door het aanbrengen van ten minste 2 open stootvoegen van 1,5 tot 2 cm breed per woning. De ruimte tussen binnen- en buitenmuur dient ten minste 3 cm te zijn.</p> <p>Geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroue zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc.</p>

Datum

12 oktober 2021

Zaaknummer

2021-006391

Blad

11 van 14

			<p>worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.</p> <p>Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 1 november te worden uitgevoerd.</p>	
--	--	--	---	--

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van het project zijn beschreven in hoofdstuk 2.4 op pagina 7 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan en ecologisch werkprotocol 6 woningen aan de Vredenburgstraat in Westervoort' (Voerman, 2021).

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

De werkzaamheden zijn locatiegebonden omdat het gaat om sloop van bestaande bebouwing, dit kan niet op een andere locatie worden uitgevoerd. Gezien de huidige staat van de woningen is behouden en renoveren als alternatief niet gewenst. Ook bij renovatie zullen de aanwezige verblijfplaatsen worden geschaad. Doordat ten aanzien van de beschermde soorten bij nieuwbouw geschikte, permanente maatregelen kunnen worden aangebracht, is deze optie ook ecologisch een geschikte methode. De sloop zal enkele maanden in beslag nemen waarna aansluitend de nieuwe woningen worden gebouwd. In beginsel wordt getracht de periode van sloop buiten de broedperiode uit te voeren waarmee het wordt afgestemd op ecologie van de aanwezige broedvogels. Ook de kritieke kraamperiode van vleermuizen wordt hiermee ontzien. Daarnaast zullen gerichte (werende) maatregelen in geschikte perioden worden toegepast om schade aan de populaties en individuen te voorkomen. Eveneens zijn mitigerende maatregelen getroffen om het aantal verblijflocaaties in het gebied te allen tijde te garanderen. Doordat zowel ecologisch als energietechnisch gezocht is naar een maximale uitwerking, lijken er geen alternatieven met minder effecten voorhanden. Alleen het achterwege laten van sloop en nieuwbouw vormt een alternatief

met, op de korte termijn, minder effect. Dit is echter vanuit de aangegeven Energiereductie en volksgezondheid niet wenselijk.

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina 7 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan en ecologisch werkprotocol 6 woningen aan de Vredenburgstraat in Westervoort' (Voerman, 2021) is beschreven welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn.

Beoordeling van belangen

Het vervangen van de woningen waarbij het Energielabel fors wordt verbeterd, vormt een van de belangrijkste doelen uit het Convenant Energiebesparing Huursector, waaraan ook Vivare zich verbonden heeft. Door de hieruit voortvloeiende sterke CO₂ reductie, wordt een groot maatschappelijk doel gediend. Daarnaast vormt de ingreep een belangrijke maatregel ten aanzien van de volksgezondheid. De huidige woningen zijn niet geïsoleerd en in verkeren in een verminderd kwalitatieve staat wat kan leiden tot overlast van vocht, waardoor schimmels in de woningen ontstaan. Het RIVM zegt hierover het volgende:

"In onderzoek is een consistente associatie gevonden tussen vocht in de woning en het voorkomen van luchtwegsymptomen zoals hoesten en piepen. Blootstelling aan vochtige woonomstandigheden of schimmel geeft een verhoogd risico op het ontstaan van astma, verergering van astma, luchtwegklachten en luchtweginfecties. Vochtproblemen ontstaan in een woning wanneer vochtige lucht door onvoldoende ventilatie blijft hangen. Dit vocht kan afkomstig zijn van bijvoorbeeld koken, douchen of afwassen. Sommige woningen hebben door een bouwkundig gebrek al vochtproblemen. Door verbeteringen in de bouw is een afname in vochtproblemen te zien. Er bestaan verschillende wetten, richtlijnen en besluiten die het binnenmilieu moeten bevorderen, bijvoorbeeld het Bouwbesluit, de Tabakswet en de Warenwet. Het verbeteren van het binnenmilieu in woningen, scholen en kindercentra is een van de speerpunten van de overheid in de Nationale Aanpak Milieu en Gezondheid."

De nieuw te realiseren woningen zijn geïsoleerd en hebben goede ventilatiemogelijkheden, waardoor schimmelvorming voorkomen zal worden. Hiermee worden gezondheidsklachten als gevolg van vocht en tocht voorkomen en wordt de uitstoot van CO₂ teruggedrongen doordat er minder gestookt hoeft te worden om een goed klimaat in de woning te realiseren en behouden.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In hoofdstuk 2.3 op pagina 6 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Projectplan en ecologisch werkprotocol 6 woningen aan de Vredenburgstraat in Westervoort' (Voerman, 2021) is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de huismus en de gewone dwergvleermuis in het geding is door het geplande project.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Huisumus

Als gevolg van de geplande werkzaamheden gaat één nestlocatie van de huismus verloren. In de omgeving van het plangebied zijn meer waarnemingen gedaan van de soort, waarmee de huismus in het plangebied onderdeel uitmaakt van een populatie in Westervoort. Er worden voldoende potentiële nestlocaties op korte afstand gerealiseerd, waardoor het aannemelijk is dat deze gevonden en in gebruik genomen worden. In de nieuwe situatie is het plangebied weer beschikbaar voor de huismus en daarmee is een negatief effect op de staat van instandhouding van de soort uitgesloten.

Datum

12 oktober 2021

Zaaknummer

2021-006391

Blad

13 van 14

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuissoort in Nederland en kan overal in bebouwd gebied verwacht worden. Door renovatiewerkzaamheden verdwijnen veel verblijfplaatsen van deze soort, waardoor de staat van instandhouding niet gunstig is. Als gevolg van uitvoering van de geplande sloopwerkzaamheden gaat één paarverblijfplaats verloren. Voor dit verlies worden voldoende tijdelijke en permanente voorzieningen aangeboden, waardoor het aannemelijk is dat er geen negatief effect te verwachten is op de lokale gunstige staat van instandhouding van de soort.

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en de gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten en verboden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
12 oktober 2021

Zaaknummer
2021-006391

Blad
14 van 14

BIJLAGE 2

Figuur 2: locaties tijdelijke kasten: in rood de tijdelijke huismuskasten, in blauw te tijdelijke vleermuiskasten. Het plangebied ligt binnen het rode kader (Voerman, 2021)